

विकल्पेमानापमानविवेकेसत्यपि भिन्नानसंति किंतु मोहकल्पिता एवेत्यर्थः कुतः यत्सुखदुःखं वा तन्निजकर्मभिरेव भवति यतः ॥ २८ ॥ उपशमोपदेशेन निवर्तयति परितुष्येदिति षड्विः ईश्वरगतिं वीक्ष्य ईश्वरानुकूल्यं विनानोद्यमाः फलहेतव इति ज्ञात्वा परितुष्येत्संतोषमेव कुर्यात् ॥ २९ ॥ दुष्करश्च तवायमुद्यम इत्याह अथेति द्वाभ्याम् यस्य प्रसादमवरोढुं प्राप्नुमिच्छसि ॥ ३० ॥ निःसंगेन तीव्रयोगेन समाधिना मृगयंतोऽपियस्य पदवीं मार्गेन विदुः सदेवोदुराराध्यः ॥ ३१ ॥ श्रेयसां काले वृद्धत्वे ॥ ३२ ॥ सुखदुःखयोर्मध्ये सुखे सति पुण्यं क्षीयत इति दुःखे सति पापं क्षीयत इत्यात्मानंतो

विकल्पे विद्यमानेऽपि न तस्य संतोषहेतवः ॥ पुंसो मोहमृते भिन्ना यल्लोके निजकर्मभिः ॥ २८ ॥ परितुष्येत्ततस्ता ततावन्मात्रेण पूरुषः ॥ देवोपसादितं यावद्दीक्ष्येश्वरगतिं बुधः ॥ २९ ॥ अथ मात्रोपदिष्टेन योगेनावरुरुत्ससि ॥ यत्प्रसादं सर्वैषु सांदुराराध्योमतो मम ॥ ३० ॥ मुनयः पदवीं यस्य निःसंगेनोरुजन्मभिः ॥ न विदुर्मृगयंतोऽपि तीव्रयोगसमाधिना ॥ ३१ ॥ अतो निवर्ततामेष निर्वधस्तव निष्फलः ॥ यतिष्यति भवान्काले श्रेयसांसमुपस्थिते ॥ ३२ ॥ यस्य यदैव विहितं स तेन सुखदुःखयोः ॥ आत्मानंतोषयन् देही तमसः पारमृच्छति ॥ ३३ ॥ गुणाधिकान्मुदं लिप्सेदनुक्रोशं गुणाधमात् ॥ मैत्रीं समानादन्विच्छेन्न तापैरभिभूयते ॥ ३४ ॥ ध्रुव उवाच सोऽयं शमो भगवता सुखदुःखहतात्मनाम् ॥ दर्शितः रूपया पुंसां दुर्दर्शोऽस्मद्विधैस्तु यः ॥ ३५ ॥ अथापि मे विनीतस्य क्षात्रं घोरमुपेयुषः ॥ सुरुच्यादुर्वचोवाणैर्न भिन्ने श्रयते हृदि ॥ ३६ ॥ पदं त्रिभुवनोत्कृष्टं जिगीषोः साधुवर्त्ममे ॥ ब्रूत्यस्मत्पितृभिर्ब्रह्मन्नन्यैरप्यनधिष्ठितम् ॥ ३७ ॥ नूनं भवान्भगवतो योऽगजः परमेष्विनः ॥ वितुदन्नदते वीणां हितार्थं जगतोऽर्कवत् ॥ ३८ ॥ मैत्रेय उवाच इत्युदाहृतमाकर्ण्य भगवान्नारदस्तथा ॥ प्रीतः प्रत्याहृतं बालं सद्वाक्यमनुकंपया ॥ ३९ ॥

षयन् तमसः पारं मोक्षं प्राप्नोति ॥ ३३ ॥ किंच गुणैरधिकात्पुंस इति ल्यब्लोपे पंचमी तदृष्ट्वा प्रीतिं कुर्यात् न त्वसूयामित्यर्थः अनुक्रोशं कृपां लिप्सेत् न तुतिरस्कारं समानान्मैत्रीं न तुस्पर्धाम् ॥ ३४ ॥ ३५ ॥ क्षात्रं स्वभावं प्राप्नोतः अतएवाविनीतस्य दुर्वाक्यवाणैर्भिन्ने हृदि न श्रयते न तिष्ठति ॥ ३६ ॥ अन्यैरनधिष्ठितं त्रिभुवने उत्कृष्टपदं जेतुमिच्छोर्मे साधुवर्त्ममार्गं ब्रूहि ॥ ३७ ॥ अंकज इति पाठे उत्संगाज्जातो यो नारदः स भवान् वीणां वितुदन्वा दयन् हिताय अटति ॥ ३८ ॥ ३९ ॥